

महाराष्ट्र शासन

गृह विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : एमव्हीआर-०४२२/प्र.क्र.८३/परि-२

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक : ११ ऑक्टोबर, २०२२.

संदर्भ :-

- १) शासन निर्णय क्र.एमव्हीआर-०७१६/प्र.क्र.३२४/परि-२, दि. ०९ सप्टेंबर, २०१६.
- २) शासन अधिसूचना क्र.एमव्हीआर-०७१६/प्र.क्र.३२४/परि-२, दि. १७ ऑक्टोबर, २०१६.
- ३) शासन पत्र क्र.एमव्हीआर-०४२२/प्र.क्र.८३/परि-२, दि. १८ जुलै, २०२२.
- ४) शासन पत्र क्र.एमव्हीआर-०४२२/प्र.क्र.८३/परि-२, दि. १२ सप्टेंबर, २०२२.

प्रस्तावना :

मा.सर्वोच्च न्यायालयाने रिट याचिका क्र.२९५/२०१५ यामध्ये रस्ता सुरक्षा विषयक बाबींचा वेळोवेळी आढावा घेऊन मा.सर्वोच्च न्यायालयास अहवाल सादर करण्यासाठी रस्ता सुरक्षा समितीची स्थापना केली आहे. सदर समितीने रस्ता सुरक्षाविषयक कामकाजासाठी स्वतंत्रपणे रस्ता सुरक्षा निधी निर्माण करण्याचे आदेश दिलेले आहेत. त्यानुसार रस्ता सुरक्षासंदर्भात विविध प्रकल्पांना मान्यता देण्याकरीता संदर्भाधिन क्र. १ येथील दि.०९.०९.२०१६ च्या शासन निर्णयाच्ये "रस्ता सुरक्षा निधी नियंत्रण समिती" स्थापित करण्यात आलेली आहे. उक्त प्रयोजनासाठी मा.मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली दि.०९.०७.२०२२ व दि.२६.०८.२०२२ रोजी बैठक होवून सदर बैठकीचे इतिवृत्त संदर्भाधिन क्र.२ व ३ येथील दि.१८.०७.२०२२ व दि.१२.०९.२०२२ च्या पत्रान्वये निर्गमित केले आहे. उक्त बैठकीतील मान्यता दिलेल्या प्रस्तावांच्या अनुषंगाने शासन निर्णय निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

मा.सर्वोच्च न्यायालयाच्या रस्ता सुरक्षा समितीने दिलेल्या निर्देशानुसार रस्ता सुरक्षा संदर्भात विविध प्रस्तावांना मान्यता देण्याकरीता मा.मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली "रस्ता सुरक्षा निधी नियंत्रण समिती" स्थापित करण्यात आलेली आहे. उक्त समितीने रु.६४४.९९/- (रु.सहारो चव्वेचाळीस कोटी एकयाण्णव लक्ष मात्र) व रु.५,२९,६९,४७९/- (रु.पाच कोटी एकवीस लक्ष एकसष्ठ हजार चारशे एकोणऐशी मात्र) इतक्या रकमेच्या खर्चाच्या प्रस्तावास मान्यता दिलेली आहे.

२. प्रस्तावावरील बाबनिहाय खर्चाचे तपशिलवार विवरणपत्र खालीलप्रमाणे आहे.

दिनांक :०१.०७.२०२२ च्या बैठकीतील मान्य प्रस्ताव.

प्रस्ताव क्र.	विभागाचे नाव	प्रस्तावाचे वर्णन	प्रस्ताव एकूण रक्कम (रु.)	शेरा
१	परिवहन	१० वाहन निरीक्षण व परिक्षण केंद्र (I & C Center) वाढीव खर्चाच्या रक्कमेस व प्रारूप निविदेस मान्यता देणेबाबत. शासन निर्णय क्र.एमव्हीडी-०२१९ /प्र.क्र.५७ /परि-४, दि.३०.०९.२०२० नुसार सदर केंद्र उभारणीसाठी अंदाजपत्रकास व त्यासाठी येणाऱ्या रु.१३६.३३/- कोटी इतक्या खर्चास प्रशासकीय मान्यता मिळाली आहे. सदर खर्चामध्ये काही कारणांमुळे वाढ झाली असल्याने प्रस्तावामध्ये रु. ७१.६५ कोटी इतकी वाढ झाली आहे. त्यामुळे एकूण रक्कम रु. २०७.९८ कोटी (GST सहीत) इतका वाढीव निधी मंजूरी तसेच १० I & C केंद्र उभारणीसाठी ARAI यांनी सादर केलेल्या RFP साठी मान्यता मिळणेबाबत.	२०७.९८ कोटी	शासन निर्णय क्र. एमव्हीडी-०२१९/प्र.क्र. ५७/परि-४, दिनांक ३०.०९.२०२० नुसार सदर केंद्र उभारणीसाठी अंदाज- पत्रकास व त्यासाठी येणाऱ्या रु. १३६.३३ कोटी इतक्या खर्चास प्रशासकीय मान्यता मिळाली आहे. सदर खर्चामध्ये रु. ७१.६५ कोटी इतकी वाढ झाली. त्यामुळे एकूण रक्कम रु. २०७.९८ कोटी (GST सहीत) निधीस तसेच १० I & C केंद्र उभारणीसाठी सादर केलेल्या RFP साठी मान्यता देण्यात येत आहे.
२	परिवहन विभाग	१३ वाहन निरीक्षण व परिक्षण केंद्र (I & C Center) वाढीव खर्चाच्या रक्कमेस व प्रारूप निविदेस मान्यता देणे बाबत. शासन निर्णय क्र.एमव्हीआर-०६२१ / प्र.क्र.१५१ /परि-४ दि. २४.०६.२०२१ नुसार सदर केंद्र उभारणीसाठी अंदाजपत्रकास व त्यासाठी येणाऱ्या रु. १५१.८६ कोटी इतक्या खर्चास प्रशासकीय मान्यता मिळाली आहे. सदर खर्चामध्ये काही कारणांमुळे वाढ झाली असल्याने प्रस्तावामध्ये रु. ८९.२३ कोटी इतकी वाढ झाली आहे. त्यामुळे एकूण रक्कम रु. २४१.०९ कोटी (GST सहीत) निधी मंजूरी तसेच १३ I & C केंद्र उभारणीसाठी ARAI यांनी सादर केलेल्या RFP साठी मान्यता.	२४१.०९ कोटी	शासन निर्णय क्र. एमव्हीआर-०६२१/प्र.क्र. १५१/परि-४ दिनांक २४.०६.२०२१ नुसार सदर केंद्र उभारणीसाठी अंदाज- पत्रकास व त्यासाठी येणाऱ्या रु. १५१.८६ कोटी इतक्या खर्चास प्रशासकीय मान्यता मिळाली आहे. सदर खर्चामध्ये रु. ८९.२३ कोटी इतकी वाढ झाली. त्यामुळे एकूण रक्कम रु. २४१.०९ कोटी (GST सहीत) निधीस तसेच १३ I & C केंद्र उभारणीसाठी सादर केलेल्या RFP साठी मान्यता देण्यात येत आहे.
३	परिवहन विभाग	स्वयंचलित चलन चाचणी पथ (Automated Driving Test Track) उभारणीकरिता वाढीव खर्चास	१९२.७१ कोटी	शासन निर्णय क्र. एमव्हीडी-०८१७/प्र.क्र. ४०१/परि-२ दिनांक २३.०६.२०२० मध्ये

		<p>मान्यता देणेबाबत. शासन निर्णय क्र. एमच्छीडी-०८१७/प्र.क्र.४०१/परि-२, दिनांक २३.०६.२०२० नुसार संगणकीकृत व अत्याधुनिक वाहन चालक पथ उभारण्यासाठी रु.१२७.६२ कोटी इतक्या रक्कमेच्या खर्चास मान्यता दिली आहे. सदर खर्चामध्ये काही कारणांमुळे वाढ झाली असल्याने प्रस्तावामध्ये रुपये ६५.०९ कोटी इतकी वाढ झाली असल्याने निश्चित केलेल्या १८ ठिकाणांसाठी एकूण रक्कम रु. १९२.७१ कोटी (GST सहीत) निधी मंजूरीस मान्यता.</p>		<p>मंजूर रक्कम रु. १२७.६२ कोटी मध्ये वाढीव निधी रु. ६५.०९ कोटी अशी एकूण रक्कम रु. १९२.७१ कोटी (GST सहीत) च्या सुधारित खर्चाच्या प्रस्तावास मान्यता देण्यात येत आहे.</p>
४.	परिवहन विभाग	<p><u>नेत्रतपासणी शिबीर</u> भारतातील रस्ते अपघातांचे विश्लेषण केले असता बहुतांश अपघातास वाहनचालक कारणीभूत असतात. वाहन चालकांच्या वाहन चालविण्याच्या कौश्यल्यात वाहन चालकाची दृष्टीस अनन्य साधारण महत्त्व आहे. राज्यातील ५० परिवहन कार्यालयात सन २०२२-२३ या वर्षात तज्ज डॉक्टर्सकडून नेत्र तपासणी शिबीर आयोजित करण्यासाठी रस्ता सुरक्षा निधीतून प्रती कार्यालय रक्कम रु.५ लाख एवढे अनुदान याप्रमाणे ५० कार्यालयांसाठी एकूण रु. २.५० कोटी निधी उपलब्ध करण्यात यावा.</p>	२.५० कोटी	<p>मान्य. सदरचा खर्च संबंधित जिल्हाधिकारी यांचे सहमतीने करण्यात यावा.</p>
५.	अपर पोलीस महासंचालक (वाहतूक), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.	<p>केंद्र शासनाने रस्ते अपघाताचे विश्लेषण करण्यासाठी iRAD या मोबाईल ॲप तयार केले आहे. सदर ॲपच्या सहाय्याने पोलीस विभाग, परिवहन विभाग, सार्वजनिक बांधकाम विभाग व आरोग्य विभाग यांचे मार्फत रस्ते अपघातांची माहिती भरण्यात येते. रस्ते अपघात कमी करण्याच्या दृष्टीकोणातून रस्ता सुरक्षा निधीमधून महामार्ग पोलीस विभागाकरिता सिम कार्डसह एकूण २३१ Tabs खरेदी करण्यासाठी पोलीस विभागाने दि. ०६.०५.२०२२ रोजीच्या पत्रान्वये प्रस्ताव सादर केला असून निधी मिळण्यासाठी मान्यतेस सादर.</p>	६३ लक्ष	<p>मान्य. सदरची खरेदी आवश्यक Specifications देवून GEM वरुन करावी.</p>
		एकूण	६४४.९१ कोटी	

दि. २६.०८.२०२२ च्या बैठकीतील मान्य प्रस्ताव

अ. क्र.	विभागाचे नाव	प्रस्तावाचे वर्णन	प्रस्ताव एकुण रक्कम (रु)	शेरा
१	जिल्हाधिकारी तथा सदस्य सचिव, जिल्हा नियोजन समिती, चंद्रपूर (सार्वजनिक बांधकाम विभाग)	वरोरा-चंद्रपूर-बल्लारपूर-बामणी राष्ट्रीय महामार्ग-९३० रस्त्यावरील पडोली चौकातील सुरक्षा उपाययोजना-या ठिकाणाचे अपघात टाळण्यासाठी सार्वजनिक बांधकाम विभागाने सुचवलेल्या प्रस्तावास मान्यता मिळण्याबाबत	५,२१,६१,४७९/-	शासन निर्णय क्र. एमव्हीआर-०७१६/प्र.क्र.३२४/परि-२ दिनांक ०१.०९.२०१६ रोजीच्या शासन निर्णयामधील मुद्दा क्र. ७ प्रमाणे "राष्ट्रीय, राज्य महामार्गावरील आणि प्रमुख जिल्हा मार्गावरील, विशेषत: अपघात प्रवण जागा ओळखण्यासाठी रस्ता पायाभुत सुविधांमध्ये सुधारणा करणे" या तरतुदी मध्ये विहित केलेल्या निकषांमध्ये बसणाऱ्या कामास मान्यता देण्यात आली.

- उपरोक्तप्रमाणे मान्यता दिलेल्या प्रस्तावांशी संबंधित विभागाने शासनाने विहित केलेल्या नियम कार्यपद्धती/धोरणानुसार खरेदीप्रक्रिया राबविण्याची जबाबदारी संबंधित विभागाची राहील.
- संबंधित विभागांनी मान्यता दिलेल्या सामग्रीशी संबंधित देयके अदा करण्याकरीता विहित कार्यपद्धतीनुसार बाबनिहाय /तपशिलवार विवरणपत्रासह प्रमाणित करून परिवहन आयुक्त कार्यालयाकडे निधी वितरणाचे प्रस्ताव सादर करावेत.
- वरीलप्रमाणे प्राप्त झालेल्या प्रस्तावाची वित्तीय बाबी तपासून, छाननी करून संबंधित विभागास/प्राधिकरणास निधी उपलब्ध करून देण्याची जबाबदारी परिवहन आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य यांची राहील.
- उपरोक्तप्रमाणे मान्य केलेल्या प्रस्तावावरील खर्च रस्ता सुरक्षा निधीच्या प्रयोजनासाठी भारतीय रिझर्व्ह बँक मुंबई येथे परिवहन आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे नावे उघडण्यात आलेल्या स्विय प्रपंजी लेखा खाते (PLA A/c) क्र. ०९५१४८०९०४९ कोड नंबर २१६७ यामधून भागविण्यात यावा.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२२१०९९५०७३१३१२९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(भि.ओ.ठाकूर)
कार्यासन अधिकारी, गृह विभाग, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
- मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव / सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

३. सर्व मा.मंत्री, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. अध्यक्ष, विधानसभा यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन, मुंबई.
५. मा. सभापती, विधानपरिषद यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन, मुंबई.
६. मा. उपाध्यक्ष, विधानसभा यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन, मुंबई.
७. मा. उप सभापती, विधानपरिषद यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन, मुंबई.
८. मा. विरोधी पक्षनेता (विधानसभा) यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन, मुंबई.
९. मा. विरोधी पक्षनेता (विधानपरिषद) यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन, मुंबई.
१०. मा. मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
११. अपर मुख्य सचिव (वित्त) वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
१२. अपर मुख्य सचिव (गृह) गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३. अपर मुख्य सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१४. प्रधान सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१५. जिल्हाधिकारी, चंद्रपूर
१६. परिवहन आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
१७. महालेखापाल १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई / नागपूर.
१८. महालेखापाल (वाणिज्यिक लेखा परिक्षा), मुंबई.
१९. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
२०. निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०० ०५१.
२१. वित्त विभाग (व्यय ८/कोषा ५/ अर्थसंकल्प १०) मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
२२. गृह विभाग (बीयुडी १/बीयुडी २/परिवहन ४) मंत्रालय, मुंबई.
२३. निवडनस्ती/परि- २.